

Regeling van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, van 2 juni 2025 nr. IENW/BSK-2025/121368, houdende het aangeven en omwisselen van buitenlandse rijbewijzen voor het besturen van LBT-voertuigen, MMBS en mobiele machines als bedoeld in artikel 108, tweede lid, aanhef en onderdeel b, van de Wegenverkeerswet 1994 en artikel 45, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van het Reglement rijbewijzen (Regeling aangeven en aanwijzen om te wisselen buitenlandse rijbewijzen LBT-voertuigen, MMBS en mobiele machines) [KetenID WGK026912]

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

Gelet op artikel 108, tweede lid, aanhef en onderdeel b, van de Wegenverkeerswet 1994 en artikel 45, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van het Reglement rijbewijzen;

BESLUIT:

Artikel 1 Begripsbepaling

In deze regeling wordt verstaan onder:

rijbewijs voor de Belgische categorie G: aan de bestuurder van een motorrijtuig op de weg door de daartoe bevoegde Belgische autoriteit afgegeven rijbewijs voor de categorie G;

rijbewijs voor de Duitse categorie T: aan de bestuurder van een motorrijtuig op de weg door de daartoe bevoegde Duitse autoriteit afgegeven rijbewijs voor de categorie T.

Artikel 2 Aangegeven rijbewijzen

Als rijbewijs als bedoeld in artikel 108, tweede lid, aanhef en onderdeel b, van de Wegenverkeerswet 1994 worden aangegeven:

- a. een rijbewijs voor de Belgische categorie G;
- b. een rijbewijs voor de Duitse categorie T.

Artikel 3 Aanwijzing om te wisselen rijbewijzen

Als om te wisselen rijbewijs als bedoeld in artikel 45, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van het Reglement rijbewijzen worden aangewezen:

- a. een rijbewijs voor de Belgische categorie G;
- b. een rijbewijs voor de Duitse categorie T.

Artikel 4 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling aanwijzing buitenlandse rijbewijzen LBT-voertuigen, MMBS en mobiele machines.

§ 5. Inwerkingtreding

Artikel 5

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 juli 2025.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
B. Madlener

TOELICHTING

Algemene toelichting

1. Inleiding

Voor het besturen van een tractor, een landbouwmachine, een heftruck of een andere bouwmachine, zoals een graafmachine, is in Nederland een rijbewijs van de categorie T nodig. Anders dan bijvoorbeeld het B-rijbewijs voor personenauto's is deze categorie niet Europees geharmoniseerd via de Europese rijbewijsrichtlijn. De Europese lidstaten kunnen daarom voor de rijbewijzen voor deze voertuigen hun eigen regels hanteren. Dit heeft in de praktijk geleid tot verschillende nationale regelingen in de diverse lidstaten, die het grensoverschrijdend gebruik van deze rijbewijzen belemmeren. Hierdoor worden de betrokken rijbewijshouders en het bedrijfsleven met extra lasten geconfronteerd. Dit doet zich rond twee verschillende situaties voor. In de eerste plaats is er de situatie waarbij een rijbewijshouder in een ander land dan het woonland een landbouwvoertuig wil besturen, bijvoorbeeld voor het uitvoeren van werkzaamheden in de grensstreek. Daarnaast kan het zijn dat een rijbewijshouder met een rijbewijs van de categorie T verhuist naar een ander land in de EU en het rijbewijs na verloop van tijd moet worden omgewisseld. Zonder aanvullende erkenning zou dit tot gevolg hebben dat betrokkene het T-rijbewijs uit zijn of haar oude land verliest en opnieuw examen moet doen. Aangezien de Europese Commissie op dit moment geen aanleiding ziet om op Europees niveau regels te stellen over rijbewijzen voor landbouwwoertuigen, is de meest voor de hand liggende weg om deze situatie te veranderen het doorvoeren van een erkenning van buitenlandse T-rijbewijzen voor het nationale grondgebied.

Bij de invoering van het T-rijbewijs in Nederland in 2015 is in de Wegenverkeerswet 1994 (hierna: de wet) al de mogelijkheid gecreëerd om bij ministeriële regeling deze erkenning in te voeren. Artikel 108 van de wet maakt het mogelijk om de rijbewijsplicht van artikel 107 niet van toepassing te laten zijn op bestuurders van andere dan bij algemene maatregel van bestuur aangewezen voertuigen die onder het rijbewijs T vallen indien zij in het bezit zijn van bij ministeriële regeling aangewezen buitenlandse rijbewijzen. De bedoelde voertuigen die onder het T-rijbewijs vallen zijn de land- of bosbouwtrekkers (LBT), motorrijtuigen met beperkte snelheid (MMBS) en de mobile machines. Hiermee kan het grensoverschrijdend gebruik van buitenlandse T-rijbewijzen in Nederland worden geregeld.

Voor wat betreft het omwisselen van T-rijbewijzen biedt artikel 45, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van het Reglement rijbewijzen de mogelijkheid om bij ministeriële regeling buitenlandse rijbewijzen aan te wijzen die kunnen worden omgewisseld voor een rijbewijs de categorie T. Deze mogelijkheid bestaat voor rijbewijzen afgegeven door de bevoegde instanties van andere EU-lidstaten, staten die behoren tot de Europese Economische Ruimte (EER) of Zwitserland.

Deze regeling strekt tot uitvoering van zowel artikel 108, tweede lid, aanhef en onderdeel b, van de wet als artikel 45, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van Reglement voor wat betreft T-rijbewijzen die zijn afgegeven in België en Duitsland. Hiermee wordt het grensoverschrijdende gebruik en het internationale verkeer gefaciliteerd, en de omwisselbaarheid voor de houders geborgd, wat een lastenreductie brengt voor alle betrokken partijen.

2. Aanleiding

De hierboven geschetste problemen ten aanzien van het grensoverschrijdend gebruik doen zich uiteraard in de eerste plaats voor bij T-rijbewijzen uit België en Duitsland. Het is bestuurders die houder zijn van een Belgisch rijbewijs van de categorie G - in België wordt de categorie T aangeduid als G - of een Duits rijbewijs voor de categorie T op dit moment niet toegestaan hiervan op Nederlands grondgebied gebruik te maken. Dit levert praktische problemen op in met name de grensregio's voor Duitse of Belgische bestuurders, bijvoorbeeld indien zij van een deel van hun land naar een ander deel van hun land een stukje over het Nederlands grondgebied moeten rijden. Maar er kan ook gedacht worden aan buitenlandse stagiair(e)s of werknemers in de landbouwsector die tijdelijk over de grens in Nederland willen werken. Om die reden is besloten om, na een analyse van het veiligheidsniveau, het Belgische rijbewijs voor de categorie G en het Duitse rijbewijs voor de categorie T aan te geven als rijbewijs, als bedoeld in artikel 108, tweede lid, aanhef en onderdeel b, van de wet. Hierdoor wordt de erkenning voor wat betreft het gebruik van toepassing en mogen houders van deze rijbewijzen voortaan voertuigen van de categorie T in Nederland besturen met hun nationale rijbewijs.

Bij de invoering van het T-rijbewijs in Nederland in 2015 is via overgangsrecht geregeld dat houders van een autorijbewijs, behaald vóór 1 juli 2015, bij de aanvraag of omwisseling van hun rijbewijs de categorie T op hun Nederlandse rijbewijs kunnen laten bijschrijven. Dit overgangsrecht geldt ook voor houders van een Belgisch rijbewijs categorie G of een Duits T-rijbewijs, mits dit rijbewijs vóór 1 juli

2015 is behaald. Bij omwisseling naar een Nederlands rijbewijs kunnen zij in dat geval eveneens de categorie T laten bijschrijven. Voor personen die hun rijbewijs ná 1 juli 2015 hebben behaald, is deze regeling niet van toepassing. Dit overgangsrecht komt per 1 juli 2025 te vervallen.

Ook voor het omwisselen van een Belgische G-rijbewijs of een Duits T-rijbewijs nadat de houder ervan van België of Duitsland naar Nederland is verhuisd wordt deze erkenning in dit besluit geregeld. Door het Belgische G-rijbewijs en het Duitse T-rijbewijs aan te wijzen als omwisselbaar rijbewijs als bedoeld in artikel 45, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van het Reglement, kunnen deze rijbewijscategorieën worden omgezet in de Nederlandse categorie T indien de houder het buitenlandse rijbewijs omwisselt voor een Nederlands rijbewijs. Hierdoor behoudt de betrokkene zijn of haar T-rijbewijs en behoeft niet opnieuw examen te worden afgelegd. Praktisch betekent dit, in combinatie met de hierboven beschreven regeling voor het gebruik, dat een houder van een Belgisch of een Duits T-rijbewijs die naar Nederland verhuist dit nog de hele geldigheidsduur kan gebruiken en bij de omwisseling categorie T krijgt bijgeschreven op het nieuwe Nederlandse rijbewijs.

Mocht daartoe aanleiding zijn, dan kunnen mogelijk in de toekomst ook rijbewijzen voor het besturen van LBT-voertuigen, MMBS of mobiele machines afgegeven door de bevoegde autoriteiten van andere EU-lidstaten, staten die behoren tot de EER, of Zwitserland, in deze regeling worden aangewezen, zodat het gebruik in Nederland en de omwisselbaarheid ervan zijn geborgd. De beoogde doelgroep is echter bij deze andere landen begrijpelijkerwijs veel beperkter door de afwezigheid van grensoverschrijdend landbouwverkeer. Ook zijn er tot nu toe nauwelijks signalen over de noodzaak tot erkenning van T-rijbewijzen van andere landen ontvangen, terwijl dat wel is gebeurd ten aanzien van België en Duitsland.

3. Gevolgen (m.u.v. financiële gevolgen)

In deze regeling gaat het om het faciliteren van houders van een buitenlands T-rijbewijs op Nederlands grondgebied. Er worden hierbij geen nieuwe verplichtingen opgelegd aan deze groep rijbewijshouders. Deze regeling staat gebruik van Belgische en Duitse rijbewijzen voor de categorie T toe. Dit heft de praktische problemen op in met name de grensregio's voor Duitse of Belgische bestuurders. Aan het gebruik van een buitenlands T-rijbewijs op Nederlands grondgebied zijn geen kosten verbonden. Voor het omwisselen van een buitenlands T-rijbewijs naar een Nederlands T-rijbewijs worden echter de reguliere kosten in rekening gebracht.

Er bestaat geen inzicht in de exacte omvang van de groep particulieren en bedrijven die voordeel van de regeling zullen hebben. Concreet gaat het om bestuurders, met name in de grensregio's, die met een Duits of Belgisch T-rijbewijs in Nederland actief willen zijn. Daarnaast betreft het bezitters van deze rijbewijzen die naar Nederland zijn verhuisd, het rijbewijs omwisselen en het T-rijbewijs ook daadwerkelijk gaan gebruiken. Een ruwe schatting is dat het ieder jaar in totaal om enige duizenden personen of bedrijven gaat die voordeel hebben van de regeling. Dit voordeel bestaat voor de groep omwisselaars uit het niet meer hoeven af te leggen van het Nederlandse T-examen. De kosten van een dergelijk examen, inclusief eventueel te volgen lessen, bedragen ongeveer 2500 euro.

Verkeersveiligheid

De gevolgen voor de verkeersveiligheid bij deze regeling zijn gering. Het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (hierna: CBR) heeft in opdracht van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat een vergelijkend onderzoek gedaan naar de examens voor LBT, MMBS en mobiele machines in Nederland, België en Duitsland. De conclusie van het CBR is dat het Belgische G- en het Duitse T-rijbewijs van een gelijkwaardig niveau zijn als het Nederlandse T-rijbewijs.

Grenseffectentoets

Deze regeling is geanalyseerd op grenseffecten. De mogelijkheid om Duitse T-rijbewijzen en Belgische G-rijbewijzen voortaan aan de andere kant van de grens te gebruiken leidt tot positieve effecten in de grensregio's. Aangezien het Nederlandse T-rijbewijs al in Duitsland en België - via een vrijstelling - kan worden gebruikt, ontstaat er een wederzijdse acceptatie voor wat betreft het gebruik van deze rijbewijzen. De grenseffectentoets heeft echter ook uitgewezen dat er op drie punten kleine verschillen zijn tussen de regels voor de T-rijbewijzen in de drie landen die maken dat een volledige wederzijdse erkenning niet kan worden bereikt en bepaalde negatieve grenseffecten in stand blijven. Deze worden hieronder toegelicht.

In Duitsland wordt onderscheid gemaakt tussen het T-rijbewijs en het L-rijbewijs. Het L-rijbewijs heeft betrekking op voertuigen bestemd voor land- en bosbouwmachines en mobiele machines, waarmee een maximale snelheid gereden mag worden van 40 km/u en 25 km/u met aanhangwagen. De regelgeving voor het Nederlandse rijbewijs kent echter geen vergelijkbare onderverdeling naar

snelheidsklassen, zodat het L-rijbewijs niet in het Nederlandse stelsel kan worden ingepast. Om die reden wordt in dit artikel wat betreft rijbewijzen die door de bevoegde autoriteiten in Duitsland zijn afgegeven alleen het rijbewijs voor de categorie T opgenomen.

Bij de invoering van het G-rijbewijs in België is een overgangsregeling ingevoerd op basis van leeftijd, waarbij inwoners van België die geboren zijn vóór 1 oktober 1982 zijn vrijgesteld van de verplichting om voor het besturen van een land- of bosbouwvoertuig een G-rijbewijs te bezitten. Omdat het juridische stelsel rond rijbewijzen in Nederland anders is opgebouwd, kan deze vrijstelling geen onderdeel uitmaken van de erkenning in het kader van de Nederlandse regelgeving. In Nederland is de (nationale) categorie T volledig geïntegreerd in het afgiftestelsel voor de overige (Europese) rijbewijscategorieën. De categorie T wordt expliciet op het rijbewijs vermeld en vormt daarmee tevens de basis voor de handhaving. Voor personen met een Belgisch rijbewijs die hun rijbewijs vóór 1 juli 2015 hebben behaald en dit hebben omgewisseld naar een Nederlands rijbewijs, bestond de mogelijkheid om op grond van overgangsrecht de categorie T op hun Nederlandse rijbewijs te laten bijschrijven.

Hoewel deze regeling strikt genomen enkel ziet op het Nederlandse deel van de wederzijdse erkenning van T-rijbewijzen, kan ook nog gewezen worden op het verschil in reikwijdte van de T-rijbewijzen in Nederland, België en Duitsland. Zowel België als Duitsland beperken de voertuiggroep die met dit rijbewijs mag worden bestuurd tot land- en bosbouwvoertuigen. In Nederland is deze voertuiggroep ruimer omdat hieronder ook mobiele machines en MMBS'en vallen (motorvoertuigen met beperkte snelheid). Onder deze laatste categorie vallen bijvoorbeeld brede heftrucks en shovels. Dit verschil is vooral belangrijk als een Nederlandse rijbewijshouder met een voertuig van de categorie T de grens oversteeft naar België of Duitsland.

Ten slotte kan nog vermeld worden dat er met deze regeling nog geen volledige wederzijdse erkenning is ontstaan op het gebied van het omwisselen van T-rijbewijzen na een verhuizing. België en Duitsland wisselen op dit moment nog geen rijbewijzen van de categorie T om als een houder van een Nederlands rijbewijs naar een van die landen is verhuisd. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft het verzoek gedaan aan de betrokken ministeries in België en Duitsland om deze omwisseling mogelijk te maken met het oog op de totstandkoming van deze regeling. Het overleg hierover zal worden voortgezet.

4. Uitvoering

De RDW heeft een uitvoeringstoets verricht op de conceptregeling. De RDW acht de regeling uitvoerbaar, maar beveelt wel aan om aandacht te schenken aan de positie van personen met een Duits of Belgisch T-rijbewijs die sinds de invoering van het Nederlandse T-rijbewijs naar Nederland zijn verhuisd en geen Nederlands T-rijbewijs hebben ontvangen. Na overweging van dit punt is de conclusie dat het overgangsrecht voor de invoering van het T-rijbewijs bij deze groep niet voorziet in de afgifte van een Nederlandse T-rijbewijs en het op grond van de regelgeving niet mogelijk is om deze groep met terugwerkende kracht alsnog een T-rijbewijs te verstrekken. Daarnaast vraagt de RDW aandacht voor de positie van personen in België die zijn geboren voor 1 oktober 1982 en in België een vrijstelling hebben van het G-rijbewijs. Voor dit aspect kan worden verwezen naar hetgeen hierboven is opgemerkt onder punt 3.

Wat de overige betrokken organisaties betreft, hebben het CBR, het ministerie van Justitie en Veiligheid, en het Openbaar Ministerie aangegeven dat de uitvoeringsgevolgen zeer gering zijn. Om die reden hebben zij gekozen geen uitvoeringstoets uit te voeren. Het voorstel is daarnaast voorgelegd aan de politie en deze heeft aangegeven geen bezwaren te zien voor de handhaving.

5. Advies en consultatie

Consultatie tijdens voorbereiding

Tijdens de voorbereiding van het voorstel heeft er overleg plaatsgevonden over de regeling met een aantal brancheorganisaties.

Internetconsultatie

Over het ontwerp van deze regeling en de toelichting heeft een internetconsultatie plaatsgevonden van 7 maart tot en met 6 april 2025. Er zijn in totaal 3 reacties ingediend, die alle openbaar zijn. De reacties zijn positief en bevatten vooral nadere vragen over de effecten van het voorstel en de positie van bepaalde groepen rijbewijshouders. Voor zover daar aanleiding voor was zijn de reacties in de toelichting verwerkt.

Adviescollege toetsing regeldruk (ATR)

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft het dossier niet geselecteerd voor een formeel advies, omdat het naar verwachting geen omvangrijke gevolgen voor de regeldruk heeft.

6. Inwerkingtreding, vaste verandermomenten en minimum invoeringstermijn

Deze regeling treedt in werking op 1 juli 2025. De inwerkingtreding is in overeenstemming met het kabinetsbeleid voor vaste verandermomenten.

Inwerkingtreding per 1 juli is noodzakelijk om publieke nadelige gevolgen te voorkomen die kunnen ontstaan door het vervallen van het overgangsrecht zoals beschreven onder punt 2, waarmee een afwijking van de minimuminvoeringstermijn gerechtvaardigd is.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

In dit artikel is een aantal begripsbepalingen opgenomen.

Artikel 2

Dit artikel bepaalt dat onder een rijbewijs, als bedoeld in artikel 108, tweede lid, aanhef en onderdeel b, van de wet, mede een rijbewijs voor de Belgische categorie G en een rijbewijs voor de Duitse categorie T moet worden verstaan. Artikel 108 van de wet maakt het mogelijk om de rijbewijsplicht van artikel 107 niet van toepassing te laten zijn op bestuurders van andere dan bij algemene maatregel van bestuur aangewezen voertuigen die onder het rijbewijs T vallen indien zij in het bezit zijn van bij ministeriële regeling aangewezen buitenlandse rijbewijzen. Dit maakt dat houders van een rijbewijs voor de Belgische categorie G en de Duitse categorie T daarmee op Nederlands grondgebied voertuigen mogen besturen waarvoor een rijbewijs van de Nederlandse categorie T nodig is.

Het is in ieder geval niet de bedoeling om hieronder mede te verstaan een rijbewijs voor de Duitse categorie L. Het L-rijbewijs heeft betrekking op voertuigen bestemd voor land- en bosbouwmachines en mobiele machines, waarmee met een maximale snelheid gereden mag worden van 40 km/u en 25 km/u met aanhangwagens. Nederland kent echter geen vergelijkbare onderverdeling naar snelheidsklasse. Om die reden wordt in dit artikel wat betreft rijbewijzen die door de bevoegde autoriteiten in Duitsland zijn afgegeven alleen het rijbewijs voor de categorie T opgenomen.

Artikel 3

Dit artikel bepaalt welke buitenlandse rijbewijzen voor de voertuigcategorie T voor een Nederlands rijbewijs voor de voertuigcategorie T kunnen worden omgewisseld.

Het is om onder hierboven in artikel 2 genoemde redenen in ieder geval niet de bedoeling om omwisseling van een Duits rijbewijs voor de voertuigcategorie L mogelijk te maken.

Artikel 4

Dit artikel bepaalt hoe deze regeling wordt aangehaald.

Artikel 5

Voor de toelichting bij dit artikel wordt verwezen naar het algemeen deel van deze toelichting.

*De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
B. Madlener*